

בס"ד. שלהי אלול ה'תשפ"ה
לכב' אנ"ש שי' דק"ק שע"י האיחוד האירופאי בבריסל
virtual community@sichos.online-ו

תזכורת לראש השנה ועשרת ימי תשובה דשנת ה'תשפ"ו

בברכת כתיבה וחתימה טובה - לשנה טובה ומתוקה, ושנזכה להיות בראש השנה בבית המקדש השלישי ולשמוע את ה"שופר גדול!"

לוי יצחק גרליק
Rabbigarelik@sichos.online

נא לתלות על המקרר וכיו"ב.
אסור לפרסם באתרים (או לשלוח בקבוצות ווצאפ וכו') בלי רשות העורך.
* * * *

הנסיון הראה, שכדאי שהבעה"ב והבעה"ב'סטע יקראו ביחד (והילדים), כל יום השייך לו, בכדי להתכונן ליום המחרת כדבעי ולמנוע היפך שמחת החג וכו' ואדרבא לגרום לשמחת החג.
גם חשוב לציין שב"ה לאחרונה יוצאים לאור כל מיני מדריכים וכו' מרבני חב"ד וכו' בכ"מ, (הובאו באתר שלנו), ולכן כל הבא לקמן הוא רק באופן של "תזכורת", ולא נכנסו כלל לפרטי דינים וכו'. כל הפרטים יש לעיין שם ובמקור הדברים (השו"ע, ספר המנהגים, אוצר מנהגי חב"ד וכו').
בעמוד האחרון ישנו לוח לזמני החג בסביבות נוא יארק.

לקנות ולסדר בימים שלפני ראש השנה

1. מחזוריים: עבור כל בני המשפחה.
2. שופר: עבור הבית, הבית-חב"ד, מבצעים וכו'.
3. שמיעת תקיעת שופר: לסדר ולארגן מבעוד מועד איפה כל בני המשפחה ישמעו תקיעת שופר בראש השנה (בפרט אם מישוהו אינו יכול/ה ללכת לבית הכנסת - מאיזו סיבה שתהי' - וכיו"ב).
4. בגד חדש עבור התוקע: התוקע יסדר לקנות בגד חדש עבור ברכת "שהחיינו" של התקיעות ביום שני דר"ה¹.
5. יין עבור ראש השנה, ותשעת ימי החג דסוכות.
6. דבש עבור כל החודש תשרי.
7. תפוחים מתוקים ללילה הראשון של החג.
8. רמונים ללילה הראשון של החג.
9. ראש איל או כבש או דג ללילה הראשון של החג.
10. דגים ובשר² עבור החג.
11. גזר/מעשה (צימקס) ללילה הראשון של החג.
12. פרי חדש עבור ברכת שהחיינו בלילה השני של החג. [ישנן נשים הקונות בגד חדש עבור ה"שהחיינו" של הלילה השני³].
13. חלות עגולות: יש נוהגים לעשות חלות עגולות לראש השנה⁴.
14. "נר ארוך" הדולק לכה"פ 26 שעות (ועדיף 48 שעות) עבור אלה שאין להם גז דולק במשך החג. ולמי שישנו גז דולק וגם משרתת בבית, גם כדאי שידליקו נר זה, כי הרבה פעמים קורה שהמשרתת מכבה את הגז... הנרות צריך עבור כמה פעמים כדלהלן: ר"ה (לילה השני), שבת שובה ליכט (ראה להלן במס' 15 כמה צריך), יום כיפור (ראה להלן במס' 16) וימים הראשונים והאחרונים של סוכות.
15. 1-3 יארציט ליכט לשבת שובה: עבור אלה שמדליקים "א תשובה ליכט" לשבת שובה⁵ ולמנהג חב"ד מדליקים ג' נרות לשבת שובה⁶.
16. נרות ליום כיפור: א. "לעבעדיקע ליכט" ליום כיפור⁷, [ב. ואם צריכים - גם "נר נשמה"⁸ עבור הורים שנפטרו ר"ל⁹] וג. "נר ששבת" עבור ההבדלה במוצאי יום כיפור¹⁰.

¹ שו"ע אדה"ז ס"ר ס"ז.

² שו"ע אדה"ז סתקפ"ג ס"ב. ד.

³ ראה שו"ע אדה"ז ס"ר ס"ו.

⁴ אוצר מנהגי חב"ד ע' עה.

⁵ ספר המנהגים ע' 58.

⁶ ראה התועדויות תשמ"ב ח"א ע' 67. ובסרט הקלטת שומעים בפירוש שהרבי אומר "אין שבת שובה דריי תשובה ליכט". ובספר המאמרים תש"ט ע' לו: איינע פון די מנהגים... אז מען מאכט דריי ליכט במשך עשי"ת. ואכ"מ.

⁷ ספר המנהגים ע' 58.

⁸ ספר המנהגים ע' 58.

⁹ שו"ע אדה"ז ס"ר ס"ה.

¹⁰ שו"ע אדה"ז סתרכ"ד סעיפים ד-ה.

17. **נרונים:** לאלה שמשתמשים ב"נרונים" (עבוד הדלקת הנרות - שמוכרח לנקות אותם לפני השימוש, וישנם כמה שאלות איך להסיר הפחית ביו"ט ואכ"מ, ולכן כדאי) להכין מספיק נרונים עבור ב' הדלקות, של הלילה הראשון והלילה השני של החג. ומובן ופשוט שיכולים להשתמש גם עם Tea Lights.
18. **Carbon Monoxide Detector** מי שיש להם גז דולק, לוודא שהאוורור בבית הוא כדבעי ושיש להם carbon monoxide detector מותקן ותקין וכו'.
19. **קישל:** לוודא שלאבא יש קישל ליום כיפור.
20. **ד' מינים:** לוודא שאבא סידר את קניית הד' מינים לסוכות¹¹.
21. **סיפוק צרכיהם של עניים:** לתת צדקה בהרחבה עבור צרכי החג (ע"ד "מעוץ חיים" לפני חג הפסח)¹².
22. **"קרן השנה":** לפעמים הרבי הי' מעורר אודות קרן השנה עוד לפני ר"ה¹³. בשנת ה'תשפ"ו ישנם **שנ"ד (354)** ימים.
23. **התענית של יום כיפור – מעוברים ומניקות (וחולים ל"ע)** שקשה להן התענית ביום הכיפורים, או מי שלוקח/ת תרופות ומוכרח לקחת אותם כל יום כמה פעמים וכו' – ורוצים לשאול שאלה לרב, נא ונא להתקשר בעוד מועד **ולא לחכות לרגע האחרון!!** [ובפרט שלפעמים הרב יבקש שיבררו כמה פרטים אצל הרופא וכו']. באתר שלנו ישנם כו"כ הוראות ועצות עבור חולים ל"ע או מעוברים ומניקות וכו'.

* * *

יום חמישי - כ"ה אלול

1. **קדיש:** הרבי אומר קדיש ביום זה¹⁴.
2. **פרשת בראשית:** אדמו"ר הריי"צ סיפר שחסידים הראשונים היו לומדים בכ"ה אלול פרשת בראשית עד "יום אחד"; כ"ו אלול – "יום שני" וכו'¹⁵.

שבת פרשת נצבים, כ"ז אלול, שבת מברכים

1. **תהילים:** אומרים כל התהילים בהשכמה כמו בכל שבת מברכים¹⁶.
 2. אבל **אין מברכים** החודש לפני מוסף. והביאור:
- כותב הרבי בחיוס יום (כה אלול):** אדמו"ר הזקן סיפר: **בהיותי במעזריטש שמעתי ממורי ורבי הרב המגיד ממזריטש בשם מורי ורבו הבעל שם טוב נשמתו עדן: החדש השביעי שהוא החודש הראשון לחדשי השנה, הקדוש ברוך הוא בעצמו מברכו בשבת מברכים שהוא השבת האחרון דחודש אלול, ובכח זה ישראל מברכים את החדשים "א פעמים בשנה, כתיב "אתם נצבים היום", דהיום קאי על ראש השנה שהוא יום הדין, וכמו שכתוב "ויהי היום" ג' ותרנגם "והיה יום דינא רבא", ואתם נצבים קיימים ועומדים, והיינו שזוכים בדין, ובשבת שלפני ראש השנה שהוא שבת האחרון דחדש אלול קוראין אז פרשת אתם נצבים, דזהו ברכתו של הקב"ה, בשבת מברכים חדש השביעי שהוא המשובע והמשביע ברוב טוב לכל ישראל על כל השנה.**
3. אומרים אב הרחמים¹⁷.
- תפלת המנחה** שבת פרשת נצבים
- א. **צדקתך:** במנחה אומרים צדקתך.
 - ב. **פרקי אבות** – פרקים ה-ו ואומרים המשניות כל ישראל ורבי חנניא בן עקשיא לפני ואחרי כל פרק¹⁸.
- תפלת ערבית דמוצאי שבת** פרשת נצבים
- א. אומרים: "אתה חוננתנו".
 - ב. אין אומרים: "ויהי נועם" ו"אתה קדוש"¹⁹.
- כ"ט אלול – יום ההולדת של כ"ק אדמו"ר הצמח צדק**
- ליל כ"ט אלול:** בשנים תשל"ב-תשמ"ז הרבי התוועד בליל כ"ט אלול באמירת מאמר דא"ח ושיחות.

ערב ראש השנה – יום ההולדת של כ"ק אדמו"ר הצמח צדק

- * כשהאבא הולך לביהכ"נ בבוקר, יש לקחת בחשבון ש:
1. **הסליחות** שאומרים לפני התפילה הם יותר ארוכים משאר הימים (לפעמים לערך שעה).
 2. **התרת נדרים** שאומרים אחר התפילה, נמשך לכל הפחות עוד חצי שעה.

¹¹ מטה אפרים סתר"ג ס"ה.

¹² לקו"ש חי"ד ע' 369 ואילך. ועוד.

¹³ לדוגמא: התוועדויות תשמ"ב ע' 13. ועוד.

¹⁴ עדיין לא נתברר עבור מי.

¹⁵ לקו"ש חט"ז ע' 488.

¹⁶ ספר המנהגים ע' 30 ו-55.

¹⁷ לוח כולל חב"ד משיחת ש"פ נצו"י תש"נ.

¹⁸ התוועדויות תשמ"ז ח"ד ע' 400.

¹⁹ סידור. לוח כולל חב"ד.

סדר היום של ערב ראש השנה

1. תפלת שחרית

* סליחות: אומרים הסליחות לערב ראש השנה.

* תחנון: אחרי סליחות - בתפלת שחרית (ומנחה) אין אומרים תחנון²⁰.

* שופר: אין תוקעים בשופר²¹.

* התרת נדרים: בסוף תפלת שחרית - התרת נדרים (וכך נהג הרבי – בעודו מעוטר בטלית ותפילין) ובעשרה.

2. פ"נ והשתחוות באוהל

* כל אחד מוסר פ"נ בעבורו ועבור בני ביתו ליד הרבי המברך את כאו"א בכתיבה וחתימה טובה²². [אלה הנמצאים בקירוב מקום נוהגים להשתטח באוהל²³] וכן חותמים על הפ"נ הכללי²⁴. והמנהג הוא לצרף גם דמי פ"נ.

3. צדקה לצרכי החג

* להוסיף בנתינת הצדקה עבור אלה הצריכים לצרכי החג (כמו "מעוץ חיים" לחג הפסח)²⁵.

4. קניות והכנת המאכלים

* לוודא שקנו והכינו את כל הדברים הכתובים לעיל, בעמוד הראשון, לקנות ולהכין בימים שלפני ראש השנה.

* יש הנוהגים לעשות חלות עגולות²⁶ לראש השנה.

* אין מבשלים את הדגים בחומץ²⁷ [ויש אומרים שגם לא אוכלים דברים חמוצים (כמו לימון וכיו"ב) או מרירים²⁸ אבל מותר לשים פלפלין ובצלים וכו' לתוך התבשילים ליתן בהם טעם (באופן שלא מורגש הטעם החמוץ)²⁹].

* אין אוכלים אגוזים ולוזים (בר"ה)³⁰.

5. הידור

* אדמו"ר הרש"ב נהג לקבל על עצמו הידור נוסף לפני כל ראש השנה³¹ [מי שנוהג כך, יקבל על עצמו ההידור "בלי נדר"].

6. תקיעת שופר

* לסדר איפה ומתי האשה והילדים ישמעו תקיעת שופר בשני ימות החג.

* לסדר איפה האבא והילדים ילכו למבצע שופר.

7. שיעון שבת

* לוודא שהשיעון-שבת הוא מותאם לב' ימי החג.

8. אמירת תהילים

* משעה³² אחת קודם תפלת המנחה ובמשך השני ימים - לנצל כל זמן פנוי לאמירת תהילים כי בשני ימים אלו צריכים להזהר מדיבור חול עד קצה האחרון... ובכל רגע פנוי לומר תהילים.

* בר"ה ועשרת ימי תשובה מותר לומר תהילים גם בלילה³³.

9. טבילה במקוה

* בערב יום טוב הולכים לטבול במקוה³⁴ בכדי להוסיף בטהרה וקדושה³⁵.

תפלת המנחה

* נוסח תפלת המנחה הוא כמו בכל יום חול.

* היות והיא התפלה האחרונה דשנה העברה עושים בה חשבון הנפש³⁶.

השנה הבאה עלינו לטובה - שנת ה'תשפ"ו

א. הסימן של השנה הבאה עלינו לטובה הוא³⁷: גכ"ה – פירוש: ג (יום א' דראש השנה ביום ג'), כ (חשון כט יום וכסלו ל יום, דהיינו שנה

כסדרן), ה (ראש חודש ניסן ביום ה'). והיא שנת ד' לשמיטה.

ב. מספר ימי': שנת-354.

ג. סיום הרמב"ם בשנה זו: ט"ו שבט ה'תשפ"ו.

²⁰ סידור אדה"ז.

²¹ רמ"א בסתקפ"א ס"ג.

²² ספר המנהגים ע' 55.

²³ ספר המנהגים ע' 55.

²⁴ ספר המנהגים ע' 55.

²⁵ לקו"ש ח"ד ע' 369 ואילך. ועוד.

²⁶ אוצר מנהגי חב"ד ע' עה.

²⁷ שו"ע אדה"ז סתקפ"ג ס"ב.

²⁸ קיצור שו"ע סק"ט ס"ט. ובנוגע לדברים חריפים - ראה יגדיל תורה (צמח צדק) ע' 2403 בארוכה. הרב אשכנזי מכפ"ח מתיר.

²⁹ ראה הנסמן בנטעי גבריאל ר"ה סכ"ח ס"א וי"ב. ובפ"ת סתקפ"ג ס"ה מביא שאם מערבבים הדברים האלה לתוך מאכל, והמאכל לא נהפך למר אלא זה נותן טעם טוב, אין חשש כלל. עיי"ש.

³⁰ שו"ע אדה"ז סתקפ"ג ס"ו.

³¹ ספר המנהגים ע' 56.

³² ספר המנהגים ע' 56.

³³ ספר המנהגים ע' 20.

³⁴ לוח כולל חב"ד. וראה רמ"א סתקפ"א ס"ד.

³⁵ מטה אפרים סתקפ"א ס"ג.

³⁶ מטה אפרים סתקפ"א ס"ז.

³⁷ ראה התוועדויות תשנ"ב ע' 10 וע' 31 בנוגע לסימן של השנה.

ערב הראשון של ראש השנה

לפני כניסת החג

* **שיחה עם הרבנית:** "הנהגת רבותינו נשיאנו, שבערב ראש השנה, סמוך לראש השנה, היו נכנסים לשוחח זמן מה עם זוגתם הרבנית... הרי זה הוראה לכל אחד ואחד"³⁸.

* **לכוון הגז:** אם ישנו צורך - להכין ולכוון את הגז עבור הבישול של שני הימים של החג.

* **כיריים חשמליים:** מי שיש להם תנור או כיריים חשמליים, שכאשר פותחים הגז האש נדלק ע"י הצתה חשמלית (spark), הנה אם רוצים להשתמש בהם בחג, הנה לפני החג צריכים לנתק את התקע (plug) מהשקע בקיר, ואז יכולים להדליק את התנור או הכיריים אבל רק ע"י אש דולקת.

* **להדליק ה"נר הארוך"** (למי שאין לו גז דולק) שיספיק עבור הדלקת הנרות של הלילה השני של החג (ובישול ביום השני של החג) ולהניחו במקום משומר.

הדלקת הנרות ערב הראשון של החג

1. זמן הדלקת נרות הוא 18 (או 23) דקות לפני השקיעה כמו בכל ערב שבת קודש (ראה הזמנים בלוח המקומי או בעמוד האחרון של התזכורת). [אם איחרה – יכולה להדליק אחרי זה, ועדיף שתדליק סמוך לקידוש **אבל רק מאש דולקת**].
2. לפני הדלקת הנרות – נותנים צדקה יותר מהרגיל, דהיינו עבור ב' ימי החג³⁹.
3. מברכים ב' ברכות: 1. של יום הזכרון⁴⁰ ו-2. שהחיינו.
4. (איש המדליק לא יברך שהחיינו בהדלקה אלא בקידוש⁴¹ ולכן יש הנוהגים להדליק לפני הקידוש להסמך ברכת שהחיינו של קידוש להדלקה).
5. **אלו שאוכלות אצל אחרים – לא לשכוח להדליק נרות יו"ט.** [לברר אצל הרב איפה עדיף, אם בביתם או במקום האכילה וכו'].

עישון

* "אלה שמעשנים – בראש השנה נמנעים מזה...וישפיעו גם על מכירהם"⁴².

תהילים

* במשך⁴³ השני ימים - לבצל כל זמן פנוי לאמירת תהילים כי בשני ימים אלו **צריכים להזהר מדיבור חול** עד קצה האחרון... ובכל רגע פנוי לומר תהילים. ומותר לומר תהילים גם בלילה (כנ"ל במס' 8).

תפלת ערבית לילה הראשון של ראש השנה

- * אומרים (קצת) תהילים לפני תפלת ערבית⁴⁴.
- * הרבה פעמים, לפני תפילת ערבית (ולפעמים גם בשאר התפלות⁴⁵) הרבי ה' מצוה לנגן הניגון "אבינו מלכנו"⁴⁶.
- * מתחילים מ"שיר המעלות".
- * תפלת העמידה היא בנוסח של ר"ה כנדפס במחזורים.
- * בתפלת העמידה מוסיפים: 1. זכרנו לחיים, 2. מי כמוך, 3. המלך הקדוש, 4. וכתוב, 5. ובספר חיים, 6. עושה השלום.
- [שכח⁴⁷ זכרנו או מי כמוך או וכתוב או ובספר – אם נזכר בתוך אותה הברכה לפני שסיימה, אומר במקום שנוכח, אבל לאחר שאמר "ה" שבחתימה – אינו חוזר. אמר: "...וקדושים בכל יום יהללך סלה, ברוך אתה ה' המלך הקדוש" ושכח לומר "לדור ודור וכו'", אינו חוזר אלא ממשיך "אתה בחרתנו".
1. אמר (או מסופק אם אמר): "הא-ל הקדוש", ונזכר תוך כדי דיבור, אומר מיד "המלך הקדוש" וממשיך בתפילתו.
 2. אמר (או מסופק אם אמר): "הא-ל הקדוש", ונזכר אחר הזמן של תוך כדי דיבור, או כבר התחיל "אתה בחרתנו", חוזר לראש התפלה.
 3. אמר "הא-ל" ועדיין לא אמר "הקדוש" אפילו עבר הזמן של תוך כדי דיבור יכול לומר "המלך הקדוש" ואין צריך לחזור.
 4. אם מסופק אם אמר "המלך הקדוש" אבל אמר את כל הנוסח מ"לדור ודור כו' ובכן תן פחד כו'", אין צריך לחזור⁴⁸].
- * **לדוד מזמור וגו'**⁴⁹ – אדמו"ר הרשב"א אמר: "הכלי להשפעות גשמיות על כל השנה, הוא הכוונה בליל ראש השנה באמירת לדוד מזמור, ושמחה יתירה על התורה בשמחת תורה"⁵⁰.
- * קדיש תתקבל, ובסיומו (ובסיום כל הקדישים) – עושה השלום; עלינו (לאבלים או בעלי ירצייט – קדיש יתום, משניות וקדיש דרבנן).
- * אחרי תפילת ערבית אומרים א' לחבריו: **לשנה טובה תכתב ותחתם** (בלשון יחיד (דווקא!)⁵¹). [לנקבה: לשנה טובה תכתבי ותחתמי⁵²].
- * משנת תשל"ג, אחרי תפלת ערבית הרבי ה' פונה אל הקהל בעמדו על הבימה, ומברך את כולם **שלש** פעמים בברכת "גוט יום טוב!" ושלש פעמים "לשנה טובה תכתב ותחתם!" ובכל פעם ה' הקהל משיב לברכתו⁵³.

³⁸ התוועדויות תשמ"ח ח"א ע' 39. הביאור בזה – ראה רשימת היומין ע' ערב ובהנסמן שם.

³⁹ לקו"ש חכ"ח ע' 315.

⁴⁰ ספר המנהגים ע' 56. 60. וראה השקו"ט בזה – באוצר מנהגי חב"ד ע' נז.

⁴¹ לוח כולל חב"ד. וראה ספר המנהגים ע' 60.

⁴² ספר המנהגים ע' 56. אוצר מנהגי חב"ד ע' נג.

⁴³ ספר המנהגים ע' 56.

⁴⁴ ספר המנהגים ע' 56.

⁴⁵ אוצר מנהגי חב"ד ע' נח.

⁴⁶ הרבי הסביר את זה בהתוועדות ר"ה תשד"מ (התוועדויות ע' 26) שזה בכדי לזכור זכות אבות. וטעם זה שייך לכל התפילות, גם לתפילת ערבית שאין אומרים בה אבינו מלכנו.

⁴⁷ הקטע לקמן רובו מלוח כולל חב"ד.

⁴⁸ אלף המגן סתקפ"ב סק"ט. וראה נ"ג ר"ה פכ"ו ס"ד.

⁴⁹ **קודם קדיש תתקבל** ולא קודם עלינו – ספר המנהגים ע' 60.

⁵⁰ ספר השיחות תרפ"ז ע' 112.

⁵¹ ספר המנהגים ע' 56.

⁵² לקו"ש חכ"ד ע' 300.

⁵³ אוצר מנהגי חב"ד ע' ע.

קידוש וסעודה לילה הראשון של ראש השנה

- * אלו שאוכלות אצל אחרים – לא לשכות להדליק נרות יו"ט. לא להתחיל את הקידוש עד אחרי שכל הנשים הדליקו את הנרות.
- * שמים את הדבש ואת התפוח (ים) ואת הרימון (ים) על השולחן לפני קידוש [אם הרימון הוא פרי חדש – יכוון עליו כשאומר ברכת "שהחיינו" של קידוש⁵⁴]. שמים על השולחן גם מלח⁵⁵.
- * לעיל כתבנו שאיש המדליק נרות אינו מברך שהחיינו בהדלקת הנרות. לכן: אשה שעושה קידוש, וכבר בירכה ברכת "שהחיינו" בעת הדלקת הנרות, אינה מברכת עכשיו עוד הפעם⁵⁶.
- * סדר הקידוש: יין (בורא פרי הגפן), קידוש (אשר בחר בנו וכו'), זמן (שהחיינו. וכו"ל – אם צריך – לכוון גם על הרימון).
- * טבילת פרוסת המוציא: את פרוסת ה"מוציא" טובלין בדבש⁵⁷. [יש אומרים שהרבי טובל את פרוסת ה"מוציא" בדבש (ג"פ) ואחרי זה לוקח פרוסה נוספת וטובלה במלח (גם כן - ג"פ)⁵⁸].
- * טבילת התפוח בדבש וברכתה: אחר אכילת פרוסת ה"מוציא" כשיעור, לוקחים תפוח מתוך וחותכים אותו⁵⁹, לאחר מכן טובלים את חתיכת התפוח בדבש (אומרים שהרבי טבל ג' פעמים⁶¹) ומברכים בורא פרי העץ, ומכוונים שני דברים: א. לפטור גם את הרמון בברכה זו⁶², וב. לפטור⁶³ גם את הקינוח⁶⁴ (dessert) – ואחר הברכה אומרים מיד את ה"יהי רצון וכו'" ורק אח"כ אוכלים מהתפוח⁶⁵.
- * רימון: אחרי זה [חותכים ו⁶⁶] אוכלים הרימון⁶⁷.
- * הסימנים: במשך הסעודה – אוכלים הראש והמעהרן (גזר).
- * בנוגע למאכלים חמוצים או מרורים או חריפים – ראה לעיל ב"הכנת המאכלים" בערב החג.

בברכת המזון מוסיפים: 1. יעלה ויבא. 2. הרחמן של יו"ט⁶⁸ ו3. הרחמן של ראש השנה.

- א. שכח "יעלה ויבא" ועדיין לא התחיל ברכת הטוב והמטיב (דהיינו שלא אמר "ברוך") אומר: "ברוך ... אשר נתן ימים טובים...מקדש ישראל ויום הזכרון" (ראה בסידור).
- ב. שכח "יעלה ויבא", והתחיל ברכת הטוב והמטיב (דהיינו אפילו אם אמר רק "ברוך") חוזר לראש ברכת המזון⁶⁹.

יום הראשון של ראש השנה (יום שלישי בשבוע)

- * טבילה במקוה⁷⁰.
- * הבריאם לא אוכלים לפני התקיעות⁷¹ (לכאז⁷² זה לא כולל נשים, בפרט שהרבה פעמים הן צריכות לחכות לשמוע התקיעות עד אחרי התפילה).
- * [כל הפרטים השייכים לתפילה ביחיד ותפילה בצבור הם במסמך בנפרד].
- * אבינו מלכנו: אומרים אבינו מלכנו.
- * תקיעת שופר: אחר תפלת שחרית וקריאת התורה וההפטרה - תוקעים בשופר. [כל ההלכות הקשורות לתקיעת שופר הם במסמך בנפרד].
- * ברכת כהנים: בסוף תפילת מוסף – ברכת כהנים.
- * תקיעת שופר עבור אחרים: התוקע⁷³ עבור איש (או אנשים). והתוקע כבר יצא ידי חובתו בתקיעות אחרות – א' השומעים יברך ויוציא את האחרים. אם הם אינם יכולים לברך, יכול התוקע לברך להם (והם יענו אמן). התוקע עבור אשה (או נשים). היא תברך (או אחת עבור כולן), אבל התוקע אינו יכול לברך. אם אינן יכולות לברך, כדאי להכין דף שיברכו בעצמן, או יתקע בלא ברכה.

הקידוש והסעודה יום הראשון של ראש השנה

- * הנוסח של הקידוש הוא: "תקעו⁷⁴ וגו'" "סברי מרנן וכו'".

⁵⁴ ראה האריכות בזה בפ"ת סרכ"ה הערה 11.

⁵⁵ שו"ע אדה"ז סקס"ז ס"ח. וראה אוצר מנהגי חב"ד ע' עה-עו.

⁵⁶ ראה כף החיים סתקי"ד סקי"ב. וראה פ"ת סתקי"ד סכ"א. סרס"ג הערה 162.

⁵⁷ שו"ע אדה"ז סתקפ"ג ס"ד.

⁵⁸ אוצר מנהגי חב"ד ע' עה.

⁵⁹ בשו"ע אדה"ז סימן רו סעיף ג כתוב: "המברך על הפרי, וחותר ממנו ואוכל, לא יחתוך עד אחר הברכה, כדי שיברך על השלם למצוה מן המובחר... ואין לחוש להפסק שהיית החיתוך בין הברכה לאכילה, הואיל והוא צורך אכילה" (וראה גם בסדר ברכת הנהנין פ"ט ס"ב). ושקו"ט בזה בכ"מ בנוגע להנהגת הרבי עם התפוח. הכתוב בפנים הוא ע"פ מ"ש באוצר מנהגי חב"ד עמודים עה-פ. ואכ"מ.

⁶⁰ ראה באוצר מנהגי חב"ד ע' עה. פ.

⁶¹ ראה אוצר מנהגי חב"ד ע' עה.

⁶² וראה התועדויות תנש"א ע' 323 הערה 66.

⁶³ ראה ספר השיחות תש"ה ע' 4. וראה באוצר מנהגי חב"ד ע' עט מה שצ"ע על מ"ש בספר המנהגים ע' 56 שצריך לכוון שזה לא יפטור. וראה גם ב"התקשרות", ואכ"מ.

⁶⁴ יש אומרים שהחתיכה שנותרה אחר האכילה, הרבי שם אותה בקערה של הקאמפאט של סוף הסעודה – אוצר מנהגי חב"ד ע' פ.

⁶⁵ ספר המנהגים ע' 56.

⁶⁶ ראה תורת מנחם חנ"ח ע' 3 הערה 1.

⁶⁷ ספר המנהגים ע' 56.

⁶⁸ אוצר מנהגי חב"ד ע' פד.

⁶⁹ אוצר מנהגי חב"ד ע' פד.

⁷⁰ אוצר מנהגי חב"ד ע' צ.

⁷¹ אוצר מנהגי חב"ד ע' צ.

⁷² ראה קיצור שו"ע סקכ"ט סי"ט.

⁷³ ראה נתיבים בשדה השליחות חלק שני פרק ט באריכות כל הפרטים בזה.

⁷⁴ ואין אומרים אלה מועדי גו' גם לא אתקינו גו' - ספר המנהגים ע' 57.

* טובלים את פרוסת ה"המוציא" כמו אתמול.

* בברכת המזון מוסיפים: 1. יעלה ויבא. 2. הרחמן של יו"ט 31. הרחמן של ר"ה.

* שכה "יעלה ויבא" בברכת המזון:

1. אם עדיין לא התחיל ברכת הטוב והמטיב, אומר "ברוך... אשר נתן ימים טובים... את יום הזכרון".
2. אם אמר "ברוך" של ברכת הטוב והמטיב ימשיך בברכת המזון (ואינו חוזר לראש)⁷⁵.

במשך היום יום הראשון של ראש השנה

- * אסור להכין שום דבר מיום טוב ראשון ליום טוב שני (צריכים לחכות עד אחרי צאת הכוכבים)⁷⁶.
- * **מבצע שופר:** הולכים לזכות יהודים ב"מבצע שופר"⁷⁷. (וראה לעיל הפרטים עבור מי שתוקע לאחרים).

תפלת המנחה יום הראשון של ראש השנה

הסדר הוא: קרבנות, אשרי, ובא לציון, תפלת העמידה של ראש השנה, אבינו מלכנו, לדוד ה' אורי, עלינו (לאבלים או בעלי יארצייט, משניות וקדיש דרבנן).

תשליך יום הראשון של ראש השנה

* אחר תפלת מנחה ולפני השקיעה הולכים ל"תשליך"⁷⁸.

לילה השני של ראש השנה – יארצייט הרבנית שיינא הי"ד (אחות הרבנית הצדקנית)

* מותר להתחיל ההכנות לסעודה רק אחרי צאת הכוכבים (ראה הזמנים בלוח המקומי. זמני נוא יארק – בעמוד האחרון של התזכורת).

תפלת ערבית

1. הרבה פעמים, לפני תפלת ערבית הרבי הי' מצוה לנגן הניגון "אבינו מלכנו"⁷⁹.
2. מתחילים מ"שיר המעלות".
3. **לדוד מזמור:** אחר תפלת העמידה אומרים "לדוד מזמור" (ראה מה שכתוב באתמול בלילה מה שצריך לכוון) ואחרי זה קדיש תתקבל.
4. עלינו לשבח. (לאבלים או בעלי יארצייט: קדיש, משניות וקדיש).
5. הרבי הי' אומר כל הקדישים ביום ב' דר"ה לזכרון גיסתו הרבנית הצדקנית מרת שיינא הי"ד.
6. משנת תשל"ג, אחרי תפלת ערבית הרבי הי' פונה אל הקהל בעמדו על הבימה, ומברך את כולם שלש פעמים בברכת "גוט יום טוב!" ובכל פעם הי' הקהל משיב לברכתו.

הדלקת הנרות לילה השני של ראש השנה

- * שמים את הפרי החדש על השולחן לפני הדלקת הנרות (או האשה לובשת בגד חדש), ומכוונת בברכת שהחיינו גם על הפרי (או הבגד). אם אין פרי (או בגד) חדש, מכל מקום מברכת שהחיינו⁸⁰.
- * נוהגין להדליק את הנרות סמוך לקידוש, בכדי לסמוך את ברכת שהחיינו לאכילת הפרי החדש⁸¹.
- * הדלקת הנרות היא באמצעות העברה **מאש דולקת**.
- * מברכים ב' ברכות: 1. של יום הזכרון. 2. שהחיינו.
- * **אלו שאוכלות אצל אחרים – לא לשכוח להדליק נרות יו"ט. לא להתחיל קידוש עד אחרי שכל הנשים הדליקו את הנרות.**

קידוש וסעודה לילה השני של ראש השנה

1. שמים את הפרי החדש לפני המקדש, וכשאומר שהחיינו בקידוש מסתכל על הפרי החדש ומכוון גם עליו⁸². אם אין פרי חדש מכל מקום מברך שהחיינו⁸³.
2. הסדר של הקידוש הוא: סברי מרגן וברכת בורא פרי הגפן, אשר בחר בנו, שהחיינו.
3. **אכילת הפרי חדש:** מיד אחרי קידוש (לפני נטילת ידיים) אוכלים הפרי חדש (ואין אומרים עוד הפעם שהחיינו) ואוכלים ממנו כזית ומברכים ברכה אחרונה (רק על הפרי ולא על היין)⁸⁴.
4. אח"כ נוטלים ידים לסעודה.
5. טובלים את פרוסת ה"המוציא" כמו אתמול.
6. התפוח בדבש, הסימנים והרימון לסימנא טבא, אוכלים רק בלילה הראשון.

⁷⁵ סידור אדה"ז. אבל בלילה כ חוזר. וידועה השקו"ט בזה.

⁷⁶ שו"ע אדה"ז סתק"ג ס"ג.

⁷⁷ אג"ק חי"ח ע' יד ובכו"כ שיחות. ראה ב"המבצעים כהלכתם" בתחילת חלק שני.

⁷⁸ סידור. ובארוכה באוצר מנהגי חב"ד ע' קמא ואילך.

⁷⁹ ראה התועדות יום ב' דר"ה תשד"מ (התועדות ע' 27). וראה לעיל הערה 46.

⁸⁰ ע"פ שו"ע אדה"ז סת"ר סעיפים ה-ז.

⁸¹ מטה אפרים סתקצ"ט ס"ט.

⁸² סידור אדה"ז. שו"ע אדה"ז סת"ר ס"ו.

⁸³ שו"ע אדה"ז סת"ר סעיפים ה-ז.

⁸⁴ ספר השיחות תש"ה ע' 4. אוצר מנהגי חב"ד ע' פב.

7. בברכת המזון מוסיפים: 1. יעלה ויבא. 2. הרחמן של יו"ט. 3. הרחמן של ר"ה. שכה "יעלה ויבא" בברכת המזון:

1. אם עדיין לא התחיל ברכת הטוב והמטיב, אומר "ברוך... אשר נתן ימים טובים... ויום הזכרון".
2. אם אמר "ברוך" של ברכת הטוב והמטיב חזור לראש ברכת המזון⁸⁵.

יום השני של ראש השנה (יום רביעי בשבוע)

- * טבילה במקוה.
- * הבריאם לא אוכלים לפני התקיעות⁸⁶ (לכא'87 זה לא כולל נשים, בפרט שהרבה פעמים הן צריכות לחכות לשמוע התקיעות עד אחרי התפילה).
- * אומרים אבינו מלכנו.
- * אחרי תפלת שחרית וקריאת התורה וההפטרה - תוקעים בשופר.
- * **יזכור:** אדמו"ר הרי"צ ה' אומר "יזכור" בלחש אחר קריאת התורה לפני התקיעות⁸⁸ (וכיון שאומרים בלחש אין צריך לצאת מבית הכנסת).
- * **תקיעת שופר:** התוקע צריך ללבוש בגד חדש עבור ברכת שהחיינו (ואם אין לו בגד חדש מ"מ מברך)⁸⁹.
- * בסוף תפילת מוסף – ברכת כהנים.
- * התוקע לאחרים – ראה מה שנכתב למעלה ביום הראשון.

הקידוש והסעודה יום השני של ראש השנה

- * הנוסח של הקידוש הוא: כדאמול.
- * טובלים את פרוסת ה"המוציא" כדאמול.
- * בברכת המזון מוסיפים: 1. יעלה ויבא. 2. הרחמן של יו"ט. 3. הרחמן של ר"ה.
- * שכה "יעלה ויבא" בברכת המזון:
- 1. אם עדיין לא התחיל ברכת הטוב והמטיב, אומר "ברוך... אשר נתן ימים טובים... את יום הזכרון".
- 2. אם אמר "ברוך" של ברכת הטוב והמטיב אינו חוזר לראש ברכת המזון⁹⁰.

במשך היום יום השני של ראש השנה

- * **מבצע שופר:** הולכים לזכות יהודים ב"מבצע שופר" (ראה אתמול).

תפלת המנחה יום השני של ראש השנה

- * קרבנות, אשרי, ובא לציון, תפלת העמידה של ראש השנה, אבינו מלכנו, לדוד ה' אורי. עלינו (אבלים ובעלי יארצייט, משניות וקדיש דרבנן).

התועודות יום השני של ראש השנה

- * הרבי נוהג לערוך התועודות שמתחילה לפני השקיעה. הרבי נוטל ידיים (ומורה לגבאי שיכריז שאלה שעדיין לא נטלו ידיים ילכו ליטול ידיים). אומרים לחיים. ובדרך כלל מנגנים את הניגונים של כל הרבנים (ולפעמים הרבי מורה גם להזכיר השמות של כל רבי לפני הניגון "שלו"⁹¹), הרבי אומר מאמר דא"ח ושיחות, ברכת המזון, תפלת ערבית, הבדלה וכוס של ברכה.

במכתב לפני ראש השנה תשי"א כותב הרבי: סיפר כ"ק מו"ח אדמו"ר: כ"ק אדמו"ר הרה"ק הנה המאמר חסידות דיום שני דר"ה ה' ממשיך באמירתו ונכנס בליל מוצאי יו"ט. והטעם - כדי להמשיך ההמשכות דארבעים ושמונה שעות דר"ה בעולם, אשר בכל העינים יהי' נשמע (זיך הערין) ויאיר אור החסידות. ואני בהצעת, אשר גם כא"א ינהוג כן לחבר שעות דר"ה והתחלת מוצאי ר"ה בלימוד החסידות, ובשביל אשר סללו לנו נשיאינו - יומשך גם לנו בכל עינינו אור החסידות עד למטה מטה. המברך ומתברך בכתובה וחתימה טובה.

עפ"ז:

- החסידים נוהגים להתועד כנ"ל, ונוהגין ליטול ידיים, המוציא, אמירת לחיים, לחזור מאמר דא"ח, לנגן הניגונים של כל הרבנים ושל הרב לוי יצחק, ולאחרונה מוסיפים לנגן גם הניגונים של הרבי (אלה שהרבי לימד במשך השנים), דהיינו: 1. צמאה לך נפשי. 2. והיא שעמדה. 3. דרכך אלוקינו. 4. אסדר לסעודתא. 5. כי אני עמך (ששרים ביוה"כ). 6. צמאה לך נפשי... עד טי דורין. 7. שאמיל. 8. רחמנא דעני. 9. אתה בחרתנו. 10. אנעים זמירות. 11. סטאווי יא פטו. 12. הוא אלקינו. 13. כי אנו עמך (השני). 14. האדרת והאמונה.
- הפארבריינגען נמשך בדרך כלל לתוך הלילה, ואחרי זה מברכים ברכת המזון (ואומרים יעלה ויבא והרחמן של יום טוב – אם לא התפללו תפלת ערבית), ומתפללים תפלת ערבית כדלקמן:

⁸⁵ סידור אדה"ז.

⁸⁶ אוצר מנהגי חב"ד ע' ז.

⁸⁷ קיצור שו"ע סק"ט סי"ט.

⁸⁸ אוצר מנהגי חב"ד ע' קו.

⁸⁹ שו"ע אדה"ז סת"ר ס"ו-ז.

⁹⁰ סידור אדה"ז. אבל בלילה כן חוזר. וידוע השקו"ט בזה.

⁹¹ לקו"ש ח"ט ע' 284.

מוצאי החג של ראש השנה

תפלת ערבית

* בתפלת העמידה של ערבית של מוצאי החג: צריכים לזכור לומר **שמונה** דברים: 1. זכרנו לחיים, 2. מי כמוך, 3. המלך הקדוש, 4. אתה חוננתנו, 5. המלך המשפט, 6. וכתוב, 7. ובספר חיים, 8. עושה השלום. [טעה או שכח משהו, ראה להלן בעשי"ת. שכח אתה חוננתנו – דינו כמו בכל השנה].
* אין אומרים "ויהי נעם" ו"ואתה קדוש".

האיחולים

* האיחול במוצאי ראש השנה הוא: "א גוט יאר"⁹². במשך עשרת ימי תשובה: "א גמר חתימה טובה"⁹³.

הבדלה

* מבדילים כרגיל אבל בלי בשמים ואש, ואין אומרים ויתן לך.
* **להתארגן עבור מחר:** כי הוא יום התענית (צום גדלי). ראה הפרטים להלן אחרי "עשרת ימי תשובה".

עשרת ימי תשובה

* בין ר"ה ליום כיפור ישנם שבעה ימים רצופים, כל שבעת ימי השבוע, כנגד שבעת ימי השבוע שבכל השנה כולה, שבהם נעשה התיקון והשלימות דשבעת ימי השבוע דשנה שעברה, וההכנה לשלימות העבודה דשבעת ימי השבוע דשנה החדשה, יום ראשון כנגד יום ראשון וכו' ושבת שובה כנגד כל השבתות⁹⁴.

תהילים

* בעשרת ימי תשובה אומרים תהילים גם בלילה⁹⁵.

תפלות שחרית של עשרת ימי תשובה (וראה להלן בנוגע לצום גדלי')

* אחרי ישתבח מוסיפים "שיר המעלות".
* בתפילות העמידה מוסיפים **שבעה** (7) דברים: זכרנו לחיים, מי כמוך, המלך הקדוש, המלך המשפט, וכתוב, ובספר חיים, עושה השלום.
• שכח⁹⁶ "זכרנו", או "מי כמוך", או "וכתוב", או "ובספר" – אם נזכר בתוך אותה הברכה לפני שסיימה אומר במקום שנזכר, אבל לאחר שאמר "ה" שבחתימה – אינו חוזר.
• אמר (או מסופק אם אמר): "הא-ל הקדוש" ונזכר תוך כדי דיבור, אומר מיד "המלך הקדוש".
• אמר (או מסופק אם אמר): "הא-ל הקדוש" ונזכר אחר הזמן של תוך כדי דיבור או כבר התחיל "אתה חונן", חוזר לראש התפלה.
• אמר: רק "הא-ל" ועדיין לא אמר "הקדוש" אפילו עבר הזמן של תוך כדי דיבור יכול לומר "המלך הקדוש" ואין צריך לחזור.
• אמר "מלך אוהב צדקה ומשפט" ונזכר תוך כדי דיבור, אומר מיד "המלך המשפט".
• אמר "מלך אוהב צדקה ומשפט" ונזכר אחר הזמן של תוך כדי דיבור, או התחיל לומר "ולמלשינים", או לגמרי שכח לומר "המלך המשפט", מסיים תפלתו, וטוב שיתפלל עוד הפעם בתורת נדבה.

* **אבינו מלכנו:** אומרים "אבינו מלכנו" הארוך כל יום בשחרית ובמנחה (חוץ מערב שבת במנחה, שבת וערב יום כיפור⁹⁷).

* **התרת נדרים:** מי ששכח לעשות התרת נדרים בערב ראש השנה, יכול להשלים במשך עשרת ימי תשובה⁹⁸.

צום גדלי' – ג' תשרי

הכנות להתענית

* חולים, מעוברים ומיניקות (דהיינו תוך כ"ד חודש מלידת התינוק, אפי' אם התינוק הפסיק לינוק) וכו' פטורים/ות מהתענית, אבל לא יתענגו בתענוגים, אלא יאכלו רק מה שהם צריכים לבריאותם⁹⁹.
* מי שקשה להם/ התענית שיתקשרו לרב **בעוד מועד**.
* התענית מתחילה בבוקר, מעלות השחר¹⁰⁰ (ראה הזמנים בלוח המקומי או בסוף התזכורת).

⁹² אוצר מנהגי חב"ד ע' קנה.

⁹³ כך כתוב בכ"כ אגרות קודש ושיחות. וראה אוצר מנהגי חב"ד ע' יא. ובריבוי פעמים – הי' לשון קדשו: "א חתימה און א גמר חתימה טובה" וכו'.

⁹⁴ ספר השיחות תשנ"ב ע' 20.

⁹⁵ ספר המנהגים ע' 20.

⁹⁶ בכל הסעיף הזה ראה בלוח כולל חב"ד.

⁹⁷ ובימים שאין אומרים תחנון (כמו ברית מילה, חתן וכו'), הנה ע"פ השיחה דו' תשרי תשל"ה, אין אומרים אבינו מלכנו.

⁹⁸ נסמן בנ"ג פי"ז ס"ה.

⁹⁹ ראה בארוכה בפ"ת בסתק"נ ובהנמסר שם.

¹⁰⁰ שו"ע סתק"ד.

* לכן, אחרי שהולכים לישון, אפילו אם קמים באמצע הלילה, אסור לאכול. אך מי שקשה לו התענית, ויותר קל לו להתענות אם יאכל בבוקר מוקדם, צריך לעשות **תנאי** (בדיבור) לפני שהולך לישון, שרוצה לקום בבוקר מוקדם לפני עלות השחר לאכול, אבל צריך לסיים האכילה והשת' לפני עלות השחר¹⁰¹.

תפילת שחרית של צום גדלי'

* **שיר המעלות:** אחר "ישתבח" מוסיפים "שיר המעלות".

* **שמונה עשרה:** בתפלת העמידה מוסיפים כל השבע הוספות של עשרת ימי תשובה, כדלעיל ב"עשרת ימי תשובה". (אם שכח – ראה לעיל ב"עשרת ימי תשובה").

* **בחזרת הש"ץ:** הש"ץ אומר עננו בין גואל לרופא. [אם שכח עננו: אם נזכר לפני שאמר (ברוך אתה) "ה" (רופא וכו') חוזר ואומר עננו וכו'. אבל אם כבר

אמר "ה" (שלפני "רופא" או אומר עננו בשומע תפילה ויחתום ברוך אתה ה' העונה¹⁰² בעת צרה ושומע תפלה. אם שכח גם שם, יאמרה כבירה בפני עצמה אחר שים שלום¹⁰³].

* **סליחות:** אומרים סליחות באמצע תפלת שחרית, בסוף ה"והוא רחום" ליום שני וחמישי, לפני "שומר ישראל"¹⁰⁴.

* **אבינו מלכנו:** אחר הסליחות אומרים "אבינו מלכנו" הארוך. אומרים "כתבנו" כמו ב"עשרת ימי תשובה"¹⁰⁵.

* [קוראים בתורה "ויחל", חצי קדיש ואין אומרים ההפטרה. ואח"כ אומרים "אשרי ובא לציון וכו'"].

תפלת מנחה של צום גדלי'

* **מנחה:** [קוראים בתורה "ויחל" עם ההפטרה ואח"כ חצי קדיש].

* **עננו:** המתענים¹⁰⁶ אומרים עננו אחרי "אל תשיבנו" שבברכת "שמע קולנו" (שכח¹⁰⁷ לאומרו ונזכר אחרי שאמר "ה" (של "ברוך אתה ה' שומע תפלה") אומרו אחרי "אלקי נצור" לפני ה"יהי לרצון" השני. אם עקר רגליו – אינו חוזר על התפילה).

* הש"ץ אומר "עננו" בין גואל לרופא. [אם שכח עננו: ראה לעיל בשחרית].

* **תחנון, אבינו מלכנו הארוך:** אחר תפלת העמידה אומרים תחנון ו"אבינו מלכנו" הארוך. אומרים "כתבנו" כמו ב"עשרת ימי תשובה".

* **דברי כיבושין:** הרבי נוהג לומר דברי כיבושין אחרי תפלת המנחה¹⁰⁸.

שבת שובה – ה' תשרי

ערב שבת קודש

* **במנחה ערב שבת קודש:**

1. מתפללים מנחה כמו בכל ערב שבת קודש.

2. **אין אומרים אבינו מלכנו**¹⁰⁹.

* **הנרות שמדליקים לפני שבת** (חוץ מהדלקת הנרות של שבת):

1. יש הנוהגים להדליק, לפני כניסת השבת, "א תשובה ליכט"¹¹⁰.

2. [ולמנהג חב"ד מדליקים ג' נרות לשבת שובה¹¹¹]

ליל שבת קודש

* **שבע ההוספות שבתפילת העמידה (המלך הקדוש וכו'):** בתפילת העמידה של ערבית, שחרית, מוסף, ומנחה של שבת, צריך לזכור

להוסיף ההוספות של "עשרת ימי תשובה".

* **בברכת מגן אבות:** אומרים "המלך הקדוש"¹¹².

* **המוציא בדבש:** לכאו' טובלים ה"המוציא" בדבש¹¹³ אבל שמים גם מלח על השולחן¹¹⁴.

יום השבת קודש

* לפני מוסף אומרים **אב הרחמים**¹¹⁵.

* **במנחה:** קורין בתורה פרשת "האזינו". אומרים "צדקתך".

¹⁰¹ שו"ע סתקס"ד. וראה בארוכה בפ"ת על אתר.

¹⁰² זהו הנוסח הכתוב בלוח כולל חב"ד, אבל ידידי הרה"ג רלווי"צ ראסקין שליט"א העיר לי שאולי צ"ל הלשון העונה לעמו ישראל בעת צרה וכו'. ואכ"מ.

¹⁰³ לוח כולל חב"ד.

¹⁰⁴ מכתב הרבי שנדפס לפני הסליחות של צום גדלי'.

¹⁰⁵ שמעתי מהרב מארלאו ז"ל.

¹⁰⁶ א. מי שאינו מתענה ואוכל כרגיל (חולה ר"ל וכו') אינו אומר עננו. ב. מי ששכח ואכל יותר מכשיעור (שדינו שחייב להמשיך) אומר בעננו "ביום צום התענית הזה". ג. אם

אכל פחות מכשיעור יכול לומר עננו כרגיל. – עי' פסקי תשובות סתקס"ה בתחילתו.

¹⁰⁷ לוח כולל חב"ד.

¹⁰⁸ לקו"ש ח"כ ע' 352 ועוד.

¹⁰⁹ שו"ע אדה"ז סתר"ב ס"ב.

¹¹⁰ ספר המנהגים ע' 58.

¹¹¹ ראה התועדויות תשמ"ב ח"א ע' 67. וראה ספר המאמרים מלוטק ג ע' טז.

¹¹² סידור אדה"ז.

¹¹³ אוצר מנהגי חב"ד ע' קע.

¹¹⁴ שו"ע אדה"ז סקס"ז ס"ח. וראה אוצר מנהגי חב"ד ע' עה-עו.

¹¹⁵ לוח כולל חב"ד.

מוצאי שבת קודש

- * **במוצאי שבת:** אין אומרים "ויהי נועם" ו"ואתה קדוש"¹¹⁶.
- * **קידוש לבנה:** נוהגים שאין מקדשים את הלבנה עד מוצאי יום הכיפורים¹¹⁷.
- * **הבדלה – כרגיל.**

ו' תשרי - יום הסתלקות הרבנית הצדקנית מרת חנה ע"ה – אמו של הרבי.

- * הרבי נוהג להתוועד ביום זה, ובדרך כלל גם עורך סיום מסכת.
- * לכבוד ו' תשרי מצו"ב מכתב מהרבנית למשפחתנו:

ב"ה [אייר תשכ"ב]

משפחת גארעליק הנכבדה יחיו

שלום וברכה!

המכתב והתמונות קבלתי במועדם. תודה.

הילדים נעימים ויפים תקבלו מהם רב נחת בכל הפרטים

כחפצכם. לוי יצחק בלי עה"ר [עין הרע] א גאנצער בחור.

בברכת כל טוב אסיים.

ד"ש והצלחתכם

חנה שניאורסאהן

ד"ש ואיחולים טובים להעלמה פאזנער

רבי

אמו / אייזיק

המכתב והתמונות קבלתי במועדם. תודה.

הילדים נעימים ויפים תקבלו מהם רב נחת בכל הפרטים

כחפצכם. לוי יצחק בלי עה"ר [עין הרע] א גאנצער בחור.

בברכת כל טוב אסיים.

ד"ש והצלחתכם

חנה שניאורסאהן

ד"ש ואיחולים טובים להעלמה פאזנער

בברכת כתיבה וחתימה טובה ולשנה טובה ומתוקה, ושנוזכה תיכף ומיד להתגלות מלכנו משיחנו.

לוי יצחק גרליק

Rabbigarelik@sichos.online

Times for Rosh Hashono and Shabbos Shuva 5786

(from Luach Colel Chabad and Chabad.org)

These times are **for N.Y. area ONLY:**

Candle lighting on Erev Yom Tov: 6:34 pm

Tzeis Hakochovim the first night of Rosh Hashono: 7:20 pm

pm Honeitz Hachama the first day of Rosh Hashono: 6:45 am

Sof Zman Krias Shma the first day of Rosh Hashono: 9:44 am

Shkia first day of Rosh Hashono: 6:51 pm

Tzeis Hakochovim second night of Rosh Hashono: 7:32 pm

Honeitz Hachama the second day of Rosh Hashono: 6:46 am

Sof Zman Krias Shma the second day of Rosh Hashono: 9:44 am

Shkia second day of Rosh Hashono: 6:49 pm

Motzoei Rosh Hashono: 7:30 pm

Tzom Gedalia

Alos Hashachar (fast starts): 5:21 am

Fast ends: 7:15 pm

Shabbos Shuva

Candle lighting Erev Shabbos Shuva: 6:27

Sof Zman Krias Shma: 9:45 am

Earliest Mincha: 1:17 pm

Shkiya: 6:44 pm

Shabbos ends: 7:25

¹¹⁶ סידור אדה"ז.

¹¹⁷ ראה בארוכה אוצר מנהגי חב"ד ע' רמח ואילך.